Nro 33.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 23. KWIETNIA 1802. ROKU WE SRZODĘ

z Petersburga V. S. 22. Kwietnia.

IMPERATOR JMC raczył oświadczyć ukontentowanie Szefowi Niżehorodzkiego regimentu muszkietyerów Generał Majorowi Chitrow za oszczędzenie kasy w kupowaniu za tanią cenę furażów. — Naznaczona jest u Dworu żałoba cztero-niedzielna po śmierci Maryi Adelaidy Klotyldy Królowey Sardyńskiey; zaczęła się d. 7. — Stanu Konsyliarz Reitzenstein w nadgrodę długiey służby otrzymał 12-letnią arędę w Gubernii Wiborgskiey. Senator i Generał Audytor Xiąże Sałagow zasiadać ma w Komisyi do przeyrzenia dawnych spraw kryminalnych.

Za Naywyższym roskazem Tayny Konsyliarz Murawiew donosi: bywszemu Generał Lieutenantowi Złotnickiemu, że prośba jego o zwrót pieniędzy własnych które miał wydać na brygadę kawaleryi narodowey, odesłana do Collegium woiennego. — Białoruskiemu Szlachcicowi Hutorowiczowi skarżącemu się na Sądy Białoruskie, że nie uspokoiły jego pretensyi do Głembockiego. — Jozefowicza; rzecz odesłana do Generał Prokurora. — Zostaiącemu pod strażą w Witepsku Porucznikowi Szantyrowi, że rzecz o którą jest obwiniony, potrzebuie pilney indagacyi; sam on przyczyną jest zwłóki pociągaiąc do sprawy ludzi ustronnych; na to względu nie maiąc rząd roskazał jak nayrychley wszystko zakończyć. Polskiey służby Kapitanowi Kamieńskiemu proszącemu o mieysce; rzecz odesłano do Generał Prokurora. — Polskiey służby Majorowi Fischer, że rozważenie zasług jego, i domiar nadgrody oddano Generał Prokurorowi. — Szlachciance Jurewiczowey, że prośba jey o uwolnienie Oyca od kary, przyięta nie jest, jako przeciwna prawu powszechnemu.— Generał Majorowi Baranowskiemu proszącemu o wzgląd na bezwinne oddalenie od służby; rzecz odesłano do Collegium woiennego. — Białoruskiemu obywatelowi Kamińskiemu; niech czeka z kolei ukończenia sprawy Matki swoiey o maiątek z Macońkową i Berdyńkową, którą teraz roztrząsa Generał Reketmeyster.

z Witepska 28. Lutego.

Szkoły tuteysze narodowe Gubernskie odprawiły popis w obecności Gubernatora Cywilnego Taynego Konsyliarza Tarbieiew, Generała Lieutenanta Bobarikina, Generał Majora Sieliawina, Kommendanta garnizonu Półkownika Ratmanowa, i wielu innych osob stanu duchownego, cywilnego. Uczniowie ściśle examinowani, odpowiadali na zadane pytania we wszystkich 4. klasach. Naostatek czytane były wiersze w Polskim języku, okazywane pisma i rysunki; 42. dystyngwuiącym się pilnością uczniom, JW. Gubernator księgi w nadgrodę rozdawał.

z Wiednia 22. Kwietnia.

Pasiwan Oglou po długich w milczeniu przygotowaniach nową w Turcyi domową woynę zapalił. Naprzód z licznem woyskiem wpada na Wołoszczyznę niespodzianie, znosi gromadzące się woyska Hospodarskie, wsi wiele pustoszy; ztąd powracaiąc, spotyka Baszę prowadzącego armią Ottomańską, bitwę wydaie i wygrywa. Nowo wyznaczony Basza do Belgradu na Bukarest przez kray Cesarski zmierza do pomienionego miasta. Wysłani przeciw Pasiwanowi Baszowie Susi i Ferez, zbliżywszy się do Nissy, niewiadomo z jakiey przyczyny, bitwę między sobą zaczeli; wygrał pierwszy.

z Londynu 13. Kwietnia.

Przybyły do Portsmouth okręt z S. Domingo doniosł, iż przed d. 20. Lutego była na tey wyspie rosprawa bardzo krwawa. Toussaint miał na prowadzić Francuzów na miny, które ich 2. tyś. wysadziły na powietrze Zwycięztwo jednak Leclerc zupełne otrzymał. Wodz Murzyński po klęsce straszliwey uszedł w głąb kraiu, prowadząc za sobą jak naywięcey mógł zabrać, ludzi białych; Francuzi zwycięzonych ścigaią. — Tenże okręt przyniosł następuiącą wiadomość o początkach woyny domowey w S. Domingo. Leclerc stanąwszy pod Cap z flottą zrobił umowę, przyrzek iąc Murzynom wolność i własność; ci nawzaiem lądować pozwolili. Wodz Francuzki oświadcza nie uznawać Gubernatora osady. Lud czarny zbliżać się do brzegów zabrania, grożąc odporem, pożogą i mordem. — Zbliżaią się okręta, daią ognia batterye; płomienie ogarnęły Cap miasto; nic w niém podobnego nie widziano podczas pożaru r. 1792. Zaczęły się nawet mordy; nikomu z białych nie przebaczono, Amerykanów wyiąwszy; na wiek i płeć względów nie było; z 2. tyś domów ledwie 59. nietkniętych zostało; cukier roztopiony płynął ulicami; plantacye okoliczne zpłonęły. Port de Paix, inne miasta, oprócz fort Dauplun, losu doznały podobnego; słychać że sam Toussaint był utaiony w Cap, i wszystkiém zarządzał. Rigaud przeciwnik, zwyciężony i wygnany, jest w obozie Francuzkim, przeciągaiąc na swoią stronę dawnych przyiacioł. Toussaint w górach oszańcowany; jak rozumie, z natury nie dobytych, spodziewa się woynę przedłużyć.

Ratyfikacyą traktatu posłali do Paryża dziś Ministrowie. Czeka powszechność, jakim sposobem rzecz ukończona będzie z rozboynikami Afrykańskiemi. Niechce iuż Europa haraczu płacić rocznego Algerczykom. Tunetańczykom, Tripolitańczykom; lecz z drugiey strony spodziewać się nie podobno, ażeby opryszkowie do łotrowania przywykli; chętnie się skłonili do pokoiu, którego potrzebę konieczną, traktatu w Amiens artykuł 9, im wskazał. Trzeba podobno woynę zaczynać nową na morzu śrzodziemném; ta będzie nad inne pożyteczną. — Obietnicy, skasowania podatku od dochodów jeszcze nie uskutecznił Addington; papiery jednak utrzymuią się wysoko. Wczora w izbie Niższey Burdett radził przetrząsać czynności dawnieyszych Ministrów, Belgrave złożyć im podziękowanie; odrzucono wniosek pierwszego większością głosów 248. przeciw 39; od przyięcia pochwały sam Pitt się wymówił. — Admiralicya roskaz wydała 15. tyś. pozostałych jeńców do Francyi odesłać, i na ten koniec 50. okrętów przewozowych uzbroić. — Doktor White umarł w Ale-

xandryi, raz trzeci doświadczaiąc szczepienia choroby morowey. Mieszkańce Egiptscy po oddaleniu się woysk naszych pozabijali i do Nilu wrzucili w Cairze, Rosette ettc. ciała tych kobiet, które sprzyiały Anglikom. — Dług nasz publiczny teraz przenosi 576. millionów FS. procent od niego 25. mil: FS. Irlandzkie długi wynoszą 20. millionów. — Biega tu pogłoska, że rząd Francuzki 40. tys. żołnierza swoiego na żołdzie Hiszpańskim utrzymywać będzie. — Ustąpienie Francuzom Luiziany maią politycy za jabłko niezgody rzucone między Anglią, Francyą, Amerykę.

z Paryża 23 Kwietnia.

Telegraf z Brestu doniosł, że Hieronim Bonaparte naymłodszy brat Konsula, chorąży w morskiey służbie, na okręcie Cisalpin od 74. armat przybył z S. Domingo po 37. dniowey żegludze; kilka innych okrętów z tamtąd Villaret odsyła. Hieronim wiezie nam z osady pomyślne wiadomości. Legat Caprara miał publiczną audyencyą u Konsula w obecności Ministrów i Rady Stanu; wiazd odprawił w poiazdach Konsulowskich, otoczony liczną iazdą; krzyż według dawnego zwyczaiu przed nim niesiono. Wszedłszy do audyencyonalney sali miał rzecz następuiącą.

Generale Konsulu! Imieniem Oyca S. pod zaszczytem imienia twoiego, pełnię u Francuzów obowiązki Legata. Stanąłem posrzod narodu wielkiego i bitnego, którego starożytną chwałę nowemi powiększyłeś zwycięztwy, a domową spokoyność utwierdzasz pokoiem w Europie powszechnym; do zupełney szczęśliwości niedostawało sprawowania wolnego obrządków Katolickich. Dla ciebie, ten zaszczyt przeznaczył Pan naywyższy; ta ręka, co tylekroć nieprzyiaciół zgromiła, która podpisywał ugodę z narodami, wraca świetność zgaszoną kościołom Boga żywego, wznosi obalone ołtarze. Dokonay mądrości twoiey dzieło pożądane wszystkim Francuzom; pomogę ile siły pozwolą. Jestem tłumacz myśli Oyca S. naymilszy obowiązek na mnie włożył, oświadczyć głośno szacunek iego dla Konsula, oycowską miłość dla narodu. Zostanę tu, póki sam pozwolisz. Oddalaiąc się nie omieszkam złożyć w ręku twoich pamiątkę wielkiego poselstwa; nic tym czasem nie uczynię przeciwnego prawom rządowym i kraiowym. Hękoymią obietnicy niech będzie móy charakter, dostoyność, znaioma rzetelność, zaufanie naostatek, którą i pierwszy Konsul, i Oiciec S. mnie zaszczycił.

To rzekłszy Kardynał Caprara wykonał przysięgę, iako w czasie sprawowania urzędu Legata stosować się będzie do praw kraiowych, przestaiąc urzędować za pierwszą od Konsula odezwą. Po przysiędze wykonaney rzekł do niego Konsul. „Cnoty Apostolskie, któremi iaśnieiesz, Kardynale, zniewoliły móy umysł; że z ukontentowaniem widzę w ręku twoich złożoną władzę nad sumieniem ludzkiem. Ewangelia cię nauczy iak czynić powinieneś; zgasisz nie wątpię, nienawiść, wrócisz iedność w tym narodzie wielkim. Cieszyć się zawsze będą Francuzi, żem ia i Oiciec S. zgodnie wybrali ciebie na tę dostoyność. Poselstwo twoie nowym stanie się tryumfem dla religii Chrześciańskiey, która, przez wszystkie wieki tyle pożytków ludziom przyniosła. Winszować iey powinni Filozofowie oświeceni, i prawdziwi przyiaciele plemienia ludzkiego. „Zatém Kardynał prezentował Konsulowi, swoich Audytorów, Sekretarzów, Teologow; w Niedzielę Kwietną w Kościele Metropolitalnym poświęcił na Biskupstwo: X. Bernier Plebana w Angers, Naczelnika Vendeyczyków; X. Panthemont Plebana S. Sulpiciusza; i X. Cambacerés Stryia Konsula drugiego; iechał do świątyni z dworem w 8. Konsulowskich poiazdach kawaleryą otoczonych; Kościoł był ludem napełniony; okazalsza nastąpi uroczystość w dzień Wielkonocny. Kładniemy tymczasem dokończenie urządzenia Kościołów Katolickich.

59. Metropolie i Dyecezye według powyższego porządku ograniczone będą.

60. Na każdy sąd pokoiu będzie przynaymniey iedna parafia; filialnych tyle ile potrzeba każe.

61. Biskupi z Prefektami ułożą ich liczbę i granice; rząd potwierdzi.

62. Nigdzie w całey Francyi parafii lub filii zakładać nie wolno bez wiedzy rządowey.

63 Kapłanów do filii wyznaczą Biskupi.

64 Pensya Arcy Biskupow 15. tys. liw.

65. Pensya Biskupów 10. tys. liw.

66. Plebani dzielą się na dwie klassy; pierwsi mieć będą 1500, drudzy 1000. liw.

67. Jeśli kto z duchownych ma pensyą od zgromadzenia konstytucyinego wyznaczoną, ta do nowey będzie wcielona. Zwierzchność mieyska z własnych dochodów może im dochod powiększyć w potrzebie.

68. Wikaryuszowie i pomocnicy będą wybrani z duchownych pensyonowanych od zgromadzenia konstytucyinego. Te pensye i dobrowolne ofiary będą dla nich funduszem.

69. Biskupi ułożą proiekt ofiar dobrowolnych, iakie duchowni przyimować mogą za administracyą Sakramentów, rząd potwierdzi i ogłosi.

70. Duchowny płatny straci pensyą odmawiaiąc bez przyczyn słusznych pełnić obowiązki powołania swoiego.

71. Rada Departamentowa Biskupom da mieszkanie przystoyne.

72. Domy plebańskie i ogrody przyległe dotąd nie wybyte powrócą do duchowieństwa; inaczey miasta i gromady dóm z ogrodem wyznaczą.

73. Fundusze nowe dla duchownych czynione bydź mogą w summach od których procent zapłaci skarb narodowy; Biskup one przyimować będzie, potwierdzi rząd i do skutku przyprowadzi.

74. Nieruchome maiątki, wyiąwszy domy i ogrody, nie mogą bydź zapisywane duchownym, ani przez nich posiadane.

75. Prefekt Departamentu z liczby Kościołów ieden da na parafią, ieden na filią w ręce Biskupa.

76. Będą ustanowione fabryki na utrzymanie i naprawę Kościołów, do nich należy administracya iałmużny.

77. W parafiach gdzie żadnego niema Kościoła, Biskup z Prefektem umówi się względem wystawienia onego.

Urządzenie Kościołów Protestantskich.

1. Sami tylko Francuzi mogą sprawować duchowną posługę.

2. Kościoły Protestantskie nie powinny mieć związków żadnych za granicą.

3. Duchowni każą modlić się ludowi za RPtę i Konsulów.

4. Żadna nauka, formularz, Konfessya ogłaszane, nauczane bydź niemogą bez pozwolenia rządowego.

5. Bez tegoż pozwolenia czynić odmian nie wolno w karności.

6. Rada Stanu sądzić będzie bezprawia duchownych i godzić ich spory.

7. Pasterze Kościołów Konsystoryalnych pensye mieć będą, które potrącić trzeba z dochodu dóbr im własnych, i ofiar dobrowolnych, jakie zwyczay lub prawo postanowiły.

8. Kościoły Protestantskie mogą przyimować fundusze takie i tymże sposobem, jak są dozwolone dla Katolickich.

9 Będą dwie Akademie czyli Seminarya w Prowincyach wschodnich dla nauki Duchowieństwa wyznania Auszpurgskiego.

10. Jedno Seminarium będzie w Genewie dla Duchowieństwa reformowanego.

11. Professorów do tych Akademi Konsul wyznacza.

12. Nikt nie może bydź obrany Pasterzem wyznania Auszpurgskiego, kto się nie uczył lat kilka w pomienionych Seminaryach, i nie pokaże swiadectwa o swoiey zdatności i dobrych obyczaiach.

13. Toż samo rozumieć się ma o Pasterzach Kościołów reformowanych.

14. Rząd przeyrzy i potwierdzi przepis na Seminarya, o ich administracyi, liczbie, przymiotach nauczycielów, sposobie uczenia.

15. Kościoły Reformowane mieć będą Pasterzów, Konsystorze, i Synody.

16. Na każde 6. tysięcy dusz będzie Kościoł Konsystoryalny.

17. z 5. takich Kościołów składa się Synod.

18. Konsystorz każdego Kościoła składa się z Pasterza, pomocników jego, i starszych ludzi świeckich wybranych z liczby płacącey podatek naywiększy; więcey takich bydź nie może nad 12, mniey nad 6.

19. Liczba Pasterzów nie pomnoży się bez wiedzy rządowey.

20. Konsystorze utrzymuią karność, rządzą dobrami Kościelnemi, szafuią pieniądze z jałmużny zebrane.

21. Na zgromadzeniach Konsystorzów prezyduie Pasterz, lub z Pasterzów naydawnieyszy; jeden z Świeckich będzie Sekretarzem.

22. Zgromadzenia Konsystorskie odprawuią się w czasie, jak dawniey bywało. Nadzwyczayne mogą bydź zwołane za pozwoleniem zwierzchności.

Reszta poźniey.

z Palermo 22. Marca.

D. 8 zaczął się Parlament Sycyliiski z wielką okazałością; czego nie pamiętamy od czasów naydawnieyszych. W sali wielkiey Tron postawiono wspaniały, na którym zasiadał Monarcha; na stopniach byli Konsyliarze rady swiętey, i Szefowie Trybunałów sprawiedliwości; po bokach Posłowie zagraniczni, wyżsi dworzanie; urzędnicy koronni; około sali na ławach członki Parlamentu, duchowni po prawey Baronowie po lewey ręce; na przeciw Tronu Senatorowie Palermu; loże były dla dam w górze, szlachty i spektatorów. Szefowie trzech stanów pierwsi weszli do sali Biskup Cefalu, Duchownego, Xąże Butera woyskowego, Xiąże Torremuzza trzecim zwanego, iako Pretor Palermu. Król Jmć roskazał usiąść Grandom Hiszpańskim, i Kawalerom orderu S. Ferdynanda; a Xiążęciu Valdina pierwszemu Notaryuszowi Królestwa czytać zalecił mowę następuiącą.

Waleczni i wierni Sycyliiczykowie! Nie głos moich Ministrów, ani też boiaźń wiszącey klęski nad narodem, was tu zgromadziła. Dzień ten wielki i pamiętny będzie. Stoicie przed obliczem Tronu, który widzieć pragneli gorąco wasi przodkowie, i nie widzieli. Bespieczni pod ogromnym berłem, otoczeni światłością władzy naywyższey która to mieysce napełnia, pośrzod okazałości i wystawy dworskiey, słyszycie Głos Króla, który was wzywa do obowiązków ważnych i pełnych słodyczy. Pierwszym będzie wdzięczność naywyższey Opatrzności za dary na nas wylane. Przez lat 11. słyszeliście ledwie o klęskach Europę niszczących. Pod cieniem skrzydeł opieki moiey, wierne poddaństwo, przypatrywaliście się w pokoiu cudzemu nieszczęściu i grożące fale rozbiiały się o skałę u nóg waszych. Drugi iest obowiązek, abyście waszém posłuszeństwem wsparli szczęśliwe układy moie, co maią bydź zasadą przyszłey wielkości narodu. Szanuycie niedościgłe Boga wyroki. Pośrzod klęsk powszechnych wam zaiaśniała pogody jutrzenka. Obecność Monarchy na tey wyspie zwróciła, oto! złote wieki dla Sycylii Rogera i Wilhelma, Handel zakwitnie, sprawiedliwość i prawa nabiorą mocy, rolnictwo; przemysł odbiorą zachęcenie i pomoc. Siły narodowey natężenie małey ofiary od poddaństwa potrzebuie; moie pośrzod was mieszkanie będzie rękoymią, i źrzódłem wszelkiego dla was dobra. Dopomożcie tylko. Nie wymagam, ażebyście za Królem szli do obozów lub iedną część tracili maiątku dla ocalenia drugiey; używaycie całego w pokoiu, pomnażaycie bez końca. Dni szczęśliwe, dni pokoiu was czekaią; natura w dobroczynności nie skąpa, nie wyczerpana, przywróci Sycyliiczykom radość z obfitością. Ale skarb napełniaycie publiczny, próżny iest; nadgrodźcie com stracił w dochodach przez upadek handlu, com łożył na obronę konieczną. Daycie z czegobym utrzymał powagę i świetność Tronu, daycie na odnowienie korzyści politycznych i cywilnych, co dawać zwykliście ziemi, która was wzbogaca darami swoiemi. Słudzy Ołtarza! Wazallowie! Reprezentanci ludu! zmierzyłem potrzeby wasze i siłę; ręka moia wam pokaże drogę iaśniejącą którą do szczęścia trafnie. Uczyńcie nowy zaszczyt imieniowi Sycyliiskiemu; dokonaycie co Król każe dla dobra waszego; okażcie się godnemi pokoiu któregoście dotąd kosztowali, szczęścia które dla was gotuię, łask Stwórcy, błogosławieństwa potomków. Po tey mowie, Vanni Szef duchowieństwa zbliżywszy się do Tronu oświadczył Królowi wdzięczność imieniem całego narodu, ręczaiąc wierność i przywiązanie. Monarcha wyszedł z sali. Parlament zaczyna obrady od roztrząsania proiektów od Tronu podanych.

Od granic Włoskich 2. Kwietnia.

Ociec S. w dzień doroczny swoiego na Stolicę wstąpienia, 6. tys. szkudów rozdać na ubogich kazał. Kardynałowie, Xiążęta, Posłowie, Akademia Francuzka, Szlachta domy swoie iluminowała. W Rzymie do więzienia wzięto 27. osob utrzymuiących gry hazardowne, każdy iest skazany na zapłacenie 2500. liw. inaczey lat 5. na galerach zabawi. — W RPtey S. Marina rewolucya. Radę mnieyszą od 9. osob do 12. pomnożono; większą od 160. do 300. Gonfalonier rządca naywyższy, trzy miesiące godność piastować będzie.

Okręt Syrakuzański oddał drugiemu w porcie Sardyńskim Cagliari 165. Francuzów, którzy do Toulonu odesłani bydź mieli; podczas nawałności zginęła skrzynia z lekarstwami; zatém 23. ludzi umarło. — W Mediolanie strzelaniem z armat ogłoszono pokóy między Francyą i Anglią podpisany. Wice Prezydent Melzi pozwolił tymczasowie na wywóz ryżu za granicę, pod obowiązkiem płacenia 4. liwrów od miary. — Przybyły do Wenecyi statek Ragużeński doniosł, iż eskadra Angielska z Malty przysłana stanąwszy przed portem Corfou, na ląd wysadziła woysko maiące przywrócić RPtey spokoyność.

z Hagi 13. Kwietnia.

Słychać iż w nadgrodę miast w Belgium i Flandryi ustąpionych Francuzom otrzymać mamy Batawowie Cliwią Pruską na lewym brzegu Renu, i dobra domu Orange. Belgowie cieszą się nieskończenie z przywrócenia religii w narodzie Francuzkim. Batalion Saperów tysiąc ludu liczący przybył z Mastrichtu do Bruxelles; znayduie się tam Generał Andreossi z 15. Officyerami Inżenierów. Nie tylko Buonaparte chce zakładać twierdze nad Renem, ale też nad brzegami morskiemi we Flandryi i na granicach naszych; cytadellę w Anvers naprawić każano. Półkownik artyllerya Matuszewicz od Dyrektorów dawnieyszych osadzony w więzieniu r. 1800. za niewierną kassy woyskowey administracyą, teraz niewinnym uznany wolność odzyskał. Jeżeli żegluga na rzece Escaut przez umowę nową nie będze zamknięta, Rotterdam i Amsterdam stracą wielu kupców, którzy chcą przenieść się do Anvers.

z Munich 1. Kwietnia.

Koniec edyktu Elektora o klasztorach.

Dla wykonania pilnieyszego tych ustaw naszych wyznaczamy osobną kommissyą, która pod prezydencya Graffa Seinsheim, składać się będzie z Graffa Arco, Barona Leyden, Konsyliarzów duchownych Eichberger, Degen, i Konsyliarza Hausman. Do Kancellaryi wyznaczą się osoby z rady duchowney; tey pieczęć będzie służyć kommissyi; Prezydent podpisuiąc wyroki ma przydawać: za naywyższym roskazem. Rap-

porta wszystkie do nas odsyłane będą z napisem: do Ministeryum połączonego. Wszystkie zaś urzędy kraiowe roskaz maią pomagać tey kommissyi skoro tego potrzebować będzie. Mamy nadzieię że odpowie nadzieiom i ufności naszey, wypełniaiąc dzieło wielkie które iey zlecamy, nie tylko czyńnie i prędko, aleteż rostropnie i dyskretnie. Gdyż ta iest mysl nasza, ażeby ludzie co przyieli stan duchowny prawem dawniey dozwolony, który dziś my stosuiąc się do czasów, okoliczności, i tego wiecznego oświecenia uznaiemy niepożytecznym, traktowani byli z ludzkoscią i względami w prawie wyrażonemi. Dan w Munich 25. Stycznią r. 1802.

z Ratisbony 22. Kwietnia.

Seym nieczynny; nic nie słychać o indemnizacyach; wierzyć nie chcemy pogłosce, iż Konsul Buonaparte zważaiąc rosnące u Szwaycarów nie zgody, radził podzielić RPtę; Cantony zachodnie Francuzom dostać się miały, południowe Włochom, północne Basel, Schaffhausen, Thurgow, Niemcom na indemnizacyą. Elektor Bawarski wovska swoie od 24. tys. zmnieysza do 5; z 72. Generałów część tylko trzecia zostaie w służbie; inni otrzymuią pensye po 1200. złot. ryńsk. wielu Officyerów reformowano podobnym sposobem; konna artyllera rozwiązana.

Litewski Gubernator woienny Generał Lieutenant Baron Beningsen zalecił rządowi Gubernskiemu ostrzedz i publikować w całey Gubernii, ażeby wyieżdżaiący za granicę obywatele dla handlu, w miastach gdzie są Rossyiscy Konsulowie lub Wice Konsulowie, koniecznie stawili się u nich z pasportami swoiemi pod boiaźnią kary; przeto wydaiąc jadącym za granicę pasporta, należy od nich wziąć rozpiskę.

Zważaiąc upadły stan, Wdowy Hetmana W. L. Kossakowskiego podczas byłych w Polszcze rozruchow gwałtownie życia pozbawionego, który żonę w długach zostawił; jakoteż wiek iey podeszły, który iey nie dozwala zarządzać Maiątkiem obciążonym, J. I. Mość nayłaskawiey roskazał naznaczyć Opiekunów; Krayczego Grabowskiego, Szefa byłey Gwardyi Litewskiey Tyzenhauza, i Chorążego Wawrzeckiego; dla wygodnieyszego zaś osądzenia spraw Kredytorskich Hetmanowey, rospoczętych po różnych Sądach, wszystkie przenieść do jednego Głłnego Littgo Wileń: Gubernii, i sądzić według prawa.

Litewsko-Wileński Rząd Gubernski ogłasza, ażeby chcący kupić z publicznego targu był: W. Poll: Generała Jeleńskiego Folwark Meszkieliszki leżący w Powiecie Wileń: z oromemi gruntami, sianożęciami i gospodarskiém zabudowaniem, czyniący rocznego dochodu 590. złot. Poll. opisany na zapłacenie summy należney Sukcessorom Szlachcica Pruszaka, stawali przed Rządem Guberu: sami, lub przysłali Plenipotentów prawnie umocowanych na termina. 1szy d. 12. 2gi 15. 3ci d. 20. Maja ninieyszego roku 1802

Przedmowa do Dzieła w języku Francuzkim przez P. Berquin napisanego pod tytułem: Teatr Dziecinny w trzech tomikach; przetłómaczone to dzieło na Oyczysty ięzyk przez Syxtusa Antoniego Lewkowicza. Przyozdobione cytacyami Oyczystych Poetow i uwagami tłumacza powiększone.

„ To dzieło ma dwoiaki przedmiot, zabawić „ dzieci i prowadzić ie drogą przyrodzenia do „ cnoty, nie wystawuiąc iey w oczach dzieci, „ tylko w kolorach nayprzyiemnieyszych. Oka„ zuią się tu im te tylko zdarzenia, których co„ dzieńnie mogą bydź świadkami na łonie ich fa„ milii; sentymenta, które staramy się tym sposo„ bem zaszczepić w sercach dzieci, nie przewyż„ szaią siły ich duszy, w prowadzaią się oni na „ scenę z samemi sobą, z ich Rodzicami, z towa„ rzyszami zabaw swoich, z domowemi, które ich „ otaczaią, ze zwierzętami, które są z pousalone „ z ich okiem.

„ Tłumaczą się tu oni mową prostą i otwartą, „ interessowani we wszystkich zdarzeniach daią „ się oni w prostocie serc powodować porusze „ niami ich dziecinnych passyi. Znayduią oni „ karę w swych błędach, a nadgrodę w warto„ ści i zasłudze dobrych postępkow swoich. Wszystko tu zmierza do tego, ażeby ich zachęcić „ do kochania dobra dla szczęśliwości ichże sa„ mych i gounikania złego, iako źrzódła poni„ żenia i odczy

„ Staranosię w ciągu tego dzieła rozsze„ rzyć rozmaitość przyiemną rzeczy we wszyst„ kich sztukach Nie masz w tym dziele żadney „ sztuki, któreyby skutku szczęśliwie działaią„ cego na umysły dzieci nie postrzeżono, iakie„ go kolwiek one są wieku i poięcia

„ Pierwszemi osobami w tych dramatach będą „ dzieci, ażeby ich przyzwyczaić za wczasu do „ nabrania postawy, czyli obeyścia się przy„ zwoitego, wdzięku w ich gestach i postaci i „ dla wprawy z łatwosciątłómaczeniasiępublicznie „ Nadto reprezentacya będzie mogła mieć mieysce przy uroczystosciach domowych czyli „ balach, która posłuży dzieciom za zabawkę. „ Rodzice maiąc zawsze w każdey sztuce rolę „ do grania kosztować będą naywiększą roskosz, „ dzieląc się zabawami młodey familii swoiey, „ a to będzie nowym węzłem, który ich połą„ czy na wzaiem przez wdzięczność i przez ros„ kosz„

Dzieło to Pana. Berkina iest miane za iedyne w Systemacie Edukacyi; wcałym iego dziele, które iest zawarte w szesnastu tomikach, nayszczęśliwiey połączona iest przyiemność bawiąca dzieci z pożytkiem Jeżeli ten pierwiastkowy owoc pracy moiey będzie łaskawie od współziomkow przyięty, z naywiększym ukontentowaniem godziny zbywaiące od Lekcyi Akademickich i zabaw obowiązku mego, poswięcę na wytłómaczenie całego dzieła.

Prenumerata będzie przyimowana w Wilnie w Drukarni Akademickiey i w Drukarni Piiarskiey.

Drukować się będzie na papeirze wodnym, kleiowym i podczłowym drukiem czystym i czytelnym

Cena na papierze wodnym Exemp. ieden - - - - - Złł: 6. gr: 20.
Na kleiowym - - - - Złł: 7. gr.15
Na podczłowym - - - Złł: 9

Tłumacz ma nadzieię, że Przełożeni zgromadzeńzakonnych, maiących sobie powierzone szkoły po prowincii raczą zachęcić młodzież lub Rodzicow do prenumeraty tego dzieła

Jmiona Rodzicow, albo dzieci, dla których będzie się prenumerowało, będą umieszczone na czele dzieła

Sąd Głł Litt zaięty w extra kadencyi sądzeniem sprawy kredytorów i pretensorów zeszł X Massalskiego B W z IW Pottockiemi Podk Kor, gdy iuż w ostatnich tygodniach swego sądownictwa, nie znayduie więcey stron przychodzących; przeto że wraz po swiętach wielkonocnych r. tera. sprawę całą do namowy bez odwłoki wezmie, i w przecią gu tym iżby wszyscy wedle połączonych aktoratow papiery do kancellaryi złożyli; o tym przez publiczne gazety obwieszcza r 1802 aprila 2 d.

Dnia 17. Apr: Ru 1802. pewny Passazyer, wyieżdżaiąc z Miasta zgubił tabakierkę w samym Mieście Wilnie, lub na przedmieściu złotą podługowatą w czworogran, z różnemi wyrabianiami po bokach i zwierzchu, odmyka się, ziedney strony zwyczaynie zwierzchu, z drugiey zaś strony, ze spodu są dwie małe tabakierki przedzielone zdwóma odemknięciami. Ktoby takowę tabakierkę znalazł, niech się z nią zgłosi do WJP. Müllerowey Burm: Wileń: na Niemieckiey Ulicy pod Nrm 374. w Wilnie mieszkaiącey, za co odbierze przyzwoitą nadgrodę.